

OBSAH

Úvodem 9

**Recenze a zprávy: Český časopis historický
a Časopis Musea Království českého** 17

Odborné časopisy v humanitních vědách ve druhé polovině
19. století 18

Athenaeum a etablování věd 22

Polemiky nad autonomií vědy a tzv. českou otázkou 24

Zabžžení nové oborové tribuny – Českého časopisu historického
26

Poněk Českého časopisu historického a někdejšího Athenaea
26

Konkurent a jeho program – Časopis Musea Království českého
28

„Rivalita“ obou časopisů a proměny jejich recenzních a infor-
mačních oddílů 30

Arbice nastupující generace historiků a Gollova organizační
role 31

Recenzní a informační činnost Českého časopisu historického
a Časopisu Musea Království českého 33

Zahraniční věda na stránkách Českého časopisu historického
34

Referáty a recenze v Českém časopise historickém 37

Vztah k evropské vědě – znamení změny 39

Koncepční spory nad Bibliografií české historie Čeňka Zírta
39

Prosažení nového proudu v české historické vědě 42

Přílohy 44

Cesty studijní a badatelské 47

- Motivace studijních zahraničních cest českých historiků 48
Podpora zahraničních cest 52
Pražský historický seminář a studijní zahraniční cesty 53
Češi na vídeňském Institutu für österreichische Geschichts-
-forschung 56
Vatikánská bádání 58
Studium na zahraničních univerzitách 62
Rusofilská nostalgie a Čeněk Zíbrt 63
Polsko a Rus a zakladatel východoevropských studií Jaroslav
Bidlo 66
Německé historické školení 68
Zahraniční studia Josefa Pekaře – Erlangen a Berlín 69
Berlín – evropská metropole historické vědy přelomu století 74
Role Jaroslava Golla a Antonína Rezka v rozhodování o studiu
v zahraničí 77
Francouzská tradice a pozitivistická věda 79
Paříž Ladislava Hofmana 80
Význam zahraniční zkušenosti 82

Recepce a překlad: Případ Taine 86

- Překlady odborného textu v 19. století 86
Francouzský pozitivismus v českém prostředí 89
Český národ a tainovský determinismus – léta šedesátá 91
Taine a česká estetika – léta sedmdesátá 92
Taine a metodologie věd v českých zemích – léta osmdesátá 95
Josef Hanuš – objev Taina pro českou literární historii 98
Taine a Šaldova cesta k syntetismu a estopsychologii 103
Taine – součást českého kontextu 108
Taine a česká literární historie 111

Emancipace vědní disciplíny: Historie literární	116
Literární historie – součást filologie i historická disciplína	117
Snahy konstituovat literární historii jako samostatnou disciplínu	120
„Vlčkova škola“	122
Vlčkovy Dějiny české literatury	126
Snahy o založení literárněhistorické revue	130
Jakubcův program literárněhistorické práce	134
Listy filologické – nová literárněhistorická tribuna	142
Obzor literární a umělecký	145
Metodologie „Vlčkovy školy“	155
Prosazení oboru a jeho další směřování	156
Závěrem	159
Prameny a literatura	163
Nepublikované prameny	163
Korespondence vydaná	163
Autobiografie, vzpomínky, deníky	164
Soupis excerpovaných časopisů	165
Sekundární literatura	166
Summary	183
Ediční poznámka	185
Rejstřík	187